

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2016

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	16
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	17
8. EKLER.....	22

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: TÜRKAÖ 2013, 2014 ve 2015 Yıllarına Ait Bütçe Giderleri.....	3
Tablo 2: TÜRKAÖ 2013, 2014 ve 2015 Yıllarına Ait Bütçe Gelirleri.....	4
Tablo 3: TL ve Döviz Mevduatlarının Değerlendirilmesinden Elde Edilen Brüt ve Net Faiz Gelirleri	9
Tablo 4: Fon Hesabından Sağlanan Getiri Tutarları	14

KISALTMALAR

GVK	Gelir Vergisi Kanunu
KMYKK	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
KVK	Kurumlar Vergisi Kanunu
MYMY	Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği
RG	Resmi Gazete
TBS	TÜRKAK Bilgi Sistemi
TL	Türk Lirası
TÜRKAK	Türk Akreditasyon Kurumu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) 27.10.1999 tarihinde kabul edilen 4457 sayılı “Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun” ile kurulmuştur. Merkezi Ankara’da olup özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz, kâr amacı gütmeyen, idarî ve malî özerkliğe sahip ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na (KMYKK) ekli II sayılı cetvelde yer alan bir kamu idaresidir.

10.04.2012 tarihine kadar Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili kuruluşu olan Kamu İdaresi, 11.04.2012 tarihli Cumhurbaşkanlığı Tezkeresiyle bu tarihten itibaren Avrupa Birliği Bakanlığı ile ilgilendirilmiştir.

Kamu idaresi laboratuvar, belgelendirme ve muayene hizmetlerini yürütecek yurt içi ve yurt dışındaki kuruluşları akredite etmek, bu kuruluşların belirlenen ulusal ve uluslararası standartlara göre faaliyetlerde bulunmalarını ve bu suretle ürün/hizmet, sistem, personel ve laboratuvar belgelerinin ulusal ve uluslararası alanda kabulünü temin etmek amacıyla kurulmuştur.

29.06.2012 tarihinde kabul edilen 6337 sayılı “Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile de Kurumun kuruluş amacı; *“Uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite etmek, bu kuruluşların ulusal ve uluslararası standartlara göre faaliyette bulunmalarını ve bu suretle uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca düzenlenen belgelerin ulusal ve uluslararası alanda kabulünü temin etmek”* şeklinde revize edilmiştir.

Kurumun organları Danışma Kurulu, Yönetim Kurulu ve Genel Sekreterlik olup en üst organı Yönetim Kuruludur. Kurul toplam yedi üyeden oluşmakta olup Kurul Başkanı aynı zamanda Kurumu temsil etme yetkisine sahiptir. TÜRKAK Yönetim Kurulu Başkanlığı ve üst yöneticilik görevi Kurumun ilgili olduğu Bakanlık olan Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı tarafından yürütülmektedir.

4457 sayılı Kanun kapsamında elde edilen gelirler Kurumlar Vergisinden, yapılacak işlemler harçlardan, düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK) ile 13.06.2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK) uyarınca yapılan kesintilere şümulü yoktur.

Kurum görevlerini yerine getirirken ihtiyaç duyduğu taşınmazları satın alma, yaptırma, satma ve kiralama konularında izin verme, verilen hizmetler karşılığında alınacak ücretleri tespit etme, akreditasyona yönelik kararlara ilişkin usul ve esasları belirleme görev ve yetkisine sahip olup bu yetkiyi Yönetim Kurulu vasıtası ile kullanmaktadır.

TÜRKAK yönetim sistemi ve akreditasyon süreçleri, uluslararası standartlar ve bu alanda belirlenen kurallara göre oluşturulmuştur.

Kamu idaresi akreditasyon alanlarında karşılıklı tanıma anlaşması gereğince her dört yılda bir Avrupa Akreditasyon Birliğince denetlenmekte ve uluslararası akreditasyon kuruluşu olarak tanınırlığının devamı bu denetimlerden aldığı olumlu görüşlere dayanmaktadır.

TÜRKAK vermiş olduğu akreditasyon hizmetleri karşılığı elde etmiş olduğu gelirlerle giderlerini finanse eden ve Hazine yardımı almayan bir kuruluştur. Kurumun gelir fazlası bir sonraki yıl bütçesine aktarılır.

Kurumun kurumsal kodu 40.21 olup, 2015 yılı bütçesine ait ödenek cetvelinde yer alan bilgiler çerçevesinde, kurumsal sınıflandırmanın dördüncü düzeyine göre tek bir harcama birimi olarak örgütlenmiştir. Bu bağlamda, Kurumun tek Harcama Yetkilisi Genel Sekreterdir.

Yukarıda yer alan harcama biriminin mali işlemleri, Türk Akreditasyon Kurumu adlı ve 6817 kodlu tek bir muhasebe birimi tarafından kayıt altına alınmaktadır.

Kurum muhasebe kayıt ve işlemlerini Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne (MYMY) tabi olarak yürütmekle yükümlüdür.

TÜRKAK'a 26.12.2014 tarih ve 29217 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazete'de (R.G) yayımlanan 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile giderleri için 2015 yılında toplam 11.110.000 TL ödenek tahsis edilmiştir.

Giderlerini finanse etmek üzere öngörülen gelir bütçesi toplamı 26.727.000 TL olup tamamı özgelirlerden oluşmaktadır.

2015 yılı başlangıç ödeneğine ilave olarak 13.911.000 TL likit karşılığı ödenek eklenmiş olup yılsonunda kamu idaresinin toplam bütçe büyüklüğü 20.928.073,17 TL'ye ulaşmıştır. 2015 yılı gelir bütçesine bakıldığında ise 26.727.000 TL olan gelir tahmininin

yılsonunda 30.635.097 TL tutarında gerçekleştiği görülmüştür.

Kamu idaresinin faaliyet hesaplarından olan 600 Gelirler Hesabının 27.743.451,87 TL, 630 Giderler Hesabının 19.808.703,97 TL olarak gerçekleştiği ve 2015 yılının 7.930.900,58 TL olumlu faaliyet sonucu ile kapandığı görülmüştür.

Kamu idaresinin yıllar itibariyle gider ve gelir bütçe tahmin ve gerçekleştirmeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır:

Tablo 1: TÜRKAK 2013, 2014 ve 2015 Yıllarına Ait Bütçe Giderleri

	2013 Yılı Başlangıç Ödeneği (TL)	2013 Yılı Gerçekleşme (TL)	2014 Yılı Başlangıç Ödeneği (TL)	2014 Yılı Gerçekleşme (TL)	2015 Yılı Başlangıç Ödeneği (TL)	31.12.2015 Tarihi İtibariyle Gerçekleşme (TL)
Bütçe Giderleri Toplamı	8.615.000,00	31.743.213,00	9.842.000,00	19.107.850,39	11.110.000,00	20.928.073,17
01.Pers. Giderleri	4.118.000,00	4.666.311,00	5.234.000,00	5.885.512,08	6.382.000,00	6.437.372,05
02.SGK Devlet Katkısı	680.000,00	434.248,00	693.000,00	538.970,11	581.000,00	606.144,65
03.Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.493.000,00	8.833.199,00	2.568.000,00	7.552.815,12	2.677.000,00	9.753.074,23
05.Cari Transferler	424.000,00	398.775,00	447.000,00	481.093,98	470.000,00	589.514,59
06.Sermaye Giderleri	900.000,00	17.410.681,00	900.000,00	4.649.459,10	1.000.000,00	3.541.967,65

TÜRKAK'ın 2013, 2014 ve 2015 yıllarına ait yukarıda yer alan bütçe gideri rakamları incelendiğinde 06 Sermaye Giderleri tertibi haricindeki gider kalemlerinde yıllara göre önemli bir artış veya azalışın olmadığı görülmektedir. Sermaye Giderleri tertibinde yer alan 2013 yılına ait 17.410.681 TL, 2014 ve 2015 yıllarına oranla dikkat çekici bir büyüklüğe sahip olup, sebebinin 2013 yılında yeni hizmet binası satın alınmasından kaynaklandığı tespit

edilmiştir. Nitekim yeni hizmet binasının satın alınmış olması kamu idaresinin 2013 yılı toplam bütçe gerçekleştirmelerinin son üç yıl içerisindeki en yüksek seviyeye ulaşmasına sebep olmuştur. Bu gelişmenin dışında 2014 ve 2015 yıllarındaki bütçe gerçekleştirme rakamlarının birbirine yakın tutarlarda olduğu gözlemlenmektedir.

Tablo 2: TÜRKAK 2013, 2014 ve 2015 Yıllarına Ait Bütçe Gelirleri

	2013 Gelir Tahmini (TL)	2013 Gerçekleşme Toplamı (TL)	2014 Gelir Tahmini (TL)	2014 Gerçekleşme Toplamı (TL)	2015 Gelir Tahmini (TL)	31.12.2015 Tarihi İtibariyle Gerçekleşme (TL)
Bütçe Gelirleri Toplamı	25.779.000,00	26.888.125,00	20.177.000,00	25.805.921,50	26.727.000,00	30.635.097,00
03.1.1.01 Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	1.000,00	1.263,00	1.000,00	1.038,99	1.000,00	1.870,00
03.1.1.02 Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00
03.1.2.02 Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	8.879.000,00	10.679.142,00	9.477.000,00	12.335.956,08	12.500.000,00	14.374.462,00
03.1.2.04 Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	373.000,00	524.595,00	373.000,00	795.511,53	600.000,00	859.336,00
03.1.2.99 Diğer Hizmet Gelirleri (Kalite Belge İnceleme)	1.500.000,00	564.500,00	800.000,00	441.829,06	600.000,00	294.766,00
05.1.9.99 Diğer Faizler	2.000.000,00	1.760.997,00	1.500.000,00	2.133.410,91	1.500.000,00	2.894.045,00
05.2.9.99 Diğer Paylar (Katkı Payı)	13.000.000,00	13.343.945,00	8.000.000,00	10.088.849,51	11.500.000,00	12.140.478,00
05.9.1.99 Yukarıda Tanımlanama yan Diğer Çeşitli Gelirler	25.000,00	13.684,00	25.000,00	9.325,42	25.000,00	70.140,00

TÜRKAK'ın 2013, 2014 ve 2015 yıllarına ait yukarıda yer alan bütçe geliri rakamları

incelendiğinde 05.2.9.99 Diğer Paylar haricindeki gelir kalemlerinde yıllara göre dikkat çekici bir artış veya azalışın olmadığı görülmektedir. 05.2.9.99 Diğer Paylar gelir kaleminin 2013 yılında 13.343.945 TL gerçekleştiği ancak 2014 yılında azalarak 10.088.849,51 TL olduğu anlaşılmaktadır. Bahsi geçen gelir kaleminin 2014 yılında bir önceki yıla göre önemli bir azalış göstermesinin sebebi 05.02.2014 tarih ve 28571 sayılı R.G’de yayımlanan Türk Akreditasyon Kurumunca Uygulanacak Akreditasyon Kullanım Ücreti/Payına İlişkin Tebliğ ile yüzde bir olarak alınan payın binde altıya düşürülmesidir.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kamu İdaresine ait Varlıkların Vadeli Hesaplarda Değerlendirilmesi Sonucunda Elde Edilen Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Kayda Alınması Nedeniyle 630 Giderler Hesabı ile 600 Gelirler Hesabında Hataya Yol Açılması

Kamu idarelerinin tasarrufları altında bulunan mali kaynaklarını ne şekilde değerlendirileceğine ilişkin düzenleme, 11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı R.G.'de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği ile yapılmıştır. Mezkûr Tebliğ'in 5'inci maddesinin 2'nci fıkrasında; *“Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kurumlar kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda açtıracakları hesaplarda aşağıdaki araçları kullanarak değerlendirmekle yükümlüdür”* denilmekte olup bu araçlar;

“a) TL cinsi vadesiz veya vadeli mevduat,

b) Gerekli görülmesi halinde ve ihtiyaçları ölçüsünde döviz cinsi ödemeleri için vadeli veya vadesiz mevduat,

c) İhale, doğrudan satış, ihale öncesi rekabetçi olmayan teklif ya da ikincil piyasadan doğrudan repo ya da ters repo yoluyla temin etmek suretiyle 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında Müsteşarlıkça ihraç edilen borçlanma senetleri veya kira sertifikaları.”

Şeklinde sıralanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat dâhilinde değerlendirilen kaynaklardan elde edilen faiz gelirlerinin nasıl muhasebeleştirileceği ise MYYM'de düzenlenmiş bulunmaktadır. Anılan Yönetmeliğin “102 Banka Hesabının İşleyişi”ni açıklayan 19'uncu maddesinin (8) numaralı bendinde;

“Muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları bu hesaba, tevkifat tutarları 630- Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600- Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmı 181- Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamı aynı zamanda 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800- Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.”

Denilmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde döviz hesabı; “*muhasabe birimi veznelerince tahsil edilen veya her ne şekilde olursa olsun muhasabe birimlerinin banka hesaplarına intikal eden konvertibl döviz tutarlarının izlenmesi için kullanılır.*” şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısıyla Devlet muhasebesindeki 105-Döviz Hesabı ticari muhasebedeki kasa hesabı ile banka hesabının özelliklerini taşımaktadır. Buna göre, döviz hesabında “105.01 Kasadaki Dövizler” ile “105.02 Bankadaki Dövizler” yardımcı hesaplar kullanılmaktadır. Bu bağlamda 105.02 Bankadaki Dövizler yardımcı hesabı, 102 Banka Hesabının işleyiş özelliklerine aynen sahiptir.

Ayrıca mezkûr Yönetmeliğin 39'uncu maddesindeki gayri safilik ilkesi gereğince, *gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.*

Yukarıdaki madde hükümlerinden anlaşılacağı üzere, bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarlarının net değil brüt tutarlar üzerinden hesaplanarak muhasebe kayıtlarına alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, TÜRKAK'ın yukarıdaki Tebliğ çerçevesinde hareket ederek, tasarrufu altındaki mali kaynaklarını vadeli TL ve döviz mevduat hesaplarında değerlendirdiği ve bu işlemlerden faiz geliri elde ettiği görülmüştür. Ancak söz konusu faiz gelirinin ilgili Yönetmeliğe uygun düşmeyecek şekilde brüt değil net tutarlar üzerinden hesaplanarak muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; Kurumun tasarrufu altındaki mali kaynaklarının TL ve döviz mevduat hesaplarında değerlendirilmesi suretiyle elde edilen faiz gelirlerinin brüt tutarlar üzerinden muhasebeleştirilmesi gerekirken net tutarlar üzerinden muhasebeleştirilmesi nedeniyle, aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere, 630 Giderler Hesabı ile 600.05.1.9.99 Diğer Faiz Gelirleri Hesabında **511.846,17 TL** eksik gösterim bulunmaktadır.

Tablo 3: TL ve Döviz Mevduatlarının Değerlendirilmesinden Elde Edilen Brüt ve Net Faiz Gelirleri

Hesap Numarası	Brüt Faiz Tutarı (TL)	Stopaj Tutarı (TL)	Net Faiz Tutarı (TL)

TL Mevduatları			
TR 72 0001 2009 2160 0010 26 02 34 T. HALK BANKASI	105.232,88	15.784,93	89.447,95
1745-5997623-5065 TC. ZİRAAT BANKASI	223.326,02	33.498,90	189.827,12
00158018012788402 T. VAKIFLAR BANKASI	319.677,83	47.951,67	271.726,16
00158018015212673 T.VAKIFLAR BANKASI	122.876,71	18.431,50	104.445,21
00158018012788402 T. VAKIFLAR BANKASI	360.607,17	54.091,07	306.516,10
1745-5997623-5067 T.C ZİRAAT BANKASI	231.297,44	34.694,62	196.602,82
00158018015212673 T.VAKIFLAR BANKASI	343.676,71	51.551,50	292.125,21
00158018012788402 T. VAKIFLAR BANKASI	362.027,50	54.304,12	307.723,38
1745-5997623-5068 T.C ZİRAAT BANKASI	244.888,04	36.733,21	208.154,83
00158018015212673 T.VAKIFLAR BANKASI	338.946,20	50.841,93	288.104,27
00158018012788402 T. VAKIFLAR BANKASI	417.834,29	62.675,14	355.159,15
1745-5997623-5069 TC. ZİRAAT BANKASI	275.318,55	41.297,78	234.020,77
TOPLAM	3.345.709,34	501.856,37	2.843.852,97
Döviz Mevduatları			
CE001204 T.HALK BANKASI	1.151,47	207,24	944,23
00158038015014695 T.VAKIFBANK BANKASI	11.885,57	2.139,38	9.746,19
00158038015014695	11.956,31	2.152,11	9.804,20
CE001204	1.406,16	253,10	1.153,06
CE001204	1.424,16	256,32	1.167,83
00158038015014695	11.753,23	2.155,57	9.637,66
00158038015014695	11.289,33	2.032,06	9.257,26
CE001204	4.423,02	794,02	3.629,00
TOPLAM	55.284,25	9.989,80	45.339,43
GENEL TOPLAM	3.400.993,59	511.846,17	2.889.192,40

Kamu idaresi cevabında; muhasebe birimince yapılan kayıtların elde edilen net faiz tutarı esas alınarak yapıldığı, 2016 yılından itibaren bulgudaki şekilde muhasebe kayıtlarında brüt faiz geliri ve vergi stopajının ayrı ayrı gösterileceği, belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulgu konusu edilen hatalı uygulamaya katılmakta ve 2016 yılından itibaren gerekli düzeltme işlemlerini başlatmakla birlikte, kurumun tasarrufu altındaki mali kaynaklarının TL ve döviz mevduat hesaplarında değerlendirilmesi suretiyle elde edilen faiz gelirlerinin brüt tutarlar üzerinden muhasebeleştirilmesi gerekirken net tutarlar üzerinden muhasebeleştirilmesi, denetim görüşü verilen 2015 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunun borç ve alacak toplamlarında 511.846,17 TL tutarında eksikliğe yol açmakta, diğer taraftan muhasebenin temel ilkelerinden olan gayri safilik ilkesine de aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 2: Kamu İdaresine ait Hizmet Binası İçin Yapılan Bakım Onarım Giderlerinin Bina Maliyetine Eklenmesi Suretiyle 630 Giderler Hesabında ve 252 Binalar Hesabında Hataya Yol Açılması

10.01.2008 tarihli ve 26752 sayılı R.G.’de yayımlanan 28 Sıra no’lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile bu Tebliği 04.11.2015 tarihinde yürürlükten kaldıran ve yerine uygulamaya geçen 47 sıra no.lu “Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliği’nde “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik” ’te yer alan taşınmazlar için 34.000 TL’yi aşmayan duran varlıkların hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edileceği, hesaplarda kayıtlı duran varlıklar için yapılan harcamalardan belirtilen limiti aşanların değer artırıcı harcama olarak kabul edileceği ifade edilmiştir.

Her iki Tebliğ’de de duran varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için 34.000 TL’yi aşmayan harcamalarda amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir. Yani Kamu idareleri tarafından taşınmazlara ait yapılan harcamaların 34.000 TL’yi aşmaması durumunda, bu harcamalar değer artırıcı harcama olarak kabul edilmeyecek ve dolayısıyla taşınmazın değerine ilave edilmeyecektir.

Kamu idaresince 2015 yılında yapılan toplam üç adet bina büyük onarım giderinin iki tanesinin parasal tutarı 34.000 TL’nin altında kalmasına rağmen, yapılan harcamanın 630 Giderler Hesabı yerine 252 Binalar Hesabına kaydedildiği görülmüştür. Yapılan hatalı kayıt

sonucunda; 252 Binalar Hesabında 34.149 TL fazlalık, 630 Giderler Hesabında ise aynı tutarda eksiklik bulunmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; bulguda yer verilen tespit doğrultusunda, limit altında kalan tutarlara, tam amortisman uygulaması yapılabilmesi için kayıtların incelendiği ve gerekli muhasebe düzeltme kayıtlarının yapıldığı, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulguda yer verilen, değer artırıcı harcama niteliğinde olmayan bakım onarım giderlerinin bina maliyetine eklenmemesi ile ilgili tespite katılan kamu idaresi, gerekli düzeltme kayıtlarını 2016 yılında yapmışsa da görüş verilen 2015 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunun borç tarafında 34.149 TL eksiklik ve dolayısıyla bilanço hesabı olan 590 Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabında aynı tutarda fazlalık bulunmakta, diğer taraftan yine bilanço hesabı olan 252 Binalar Hesabında ise 34.149 TL tutarındaki hata, mevcudiyetini korumaktadır.

BULGU 3: Fon Alım Satım İşlemleri için Kullanılan 108 Diğer Hazır Değerler Hesabında Kayıtlı Tutarın Muhasebenin Tam Açıklama İlkesine Uygun Olmaması, Fon Satışından Elde Edilen Gelirler ile Yapılan Stopajların Kayıt Altına Alınmaması Nedeniyle 600 Gelirler Hesabında ve 630 Giderler Hesabında Eksiklik Bulunması

Kamu idarelerinin tasarrufları altında bulunan mali kaynaklarını ne şekilde değerlendirileceğine ilişkin düzenleme 11.09.2013 tarih ve 28762 R.G.'de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nde yer almaktadır. Anılan Tebliğ'in 2'nci maddesinde özel bütçeli kamu idarelerinin Tebliğ kapsamında olduğu belirtilmiştir.

Tebliğ'in "Uygulama ve Kullanılacak Araçlar" başlıklı 5'inci maddesinin 2'nci fıkrasında aynen;

"Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kurumlar kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda açtıracakları hesaplarda aşağıdaki araçları kullanarak değerlendirmekle yükümlüdür:

a) TL cinsi vadesiz veya vadeli mevduat,

b) Gerekli görülmesi halinde ve ihtiyaçları ölçüsünde döviz cinsi ödemeleri için vadeli veya vadesiz mevduat,

c) İhale, doğrudan satış, ihale öncesi rekabetçi olmayan teklif ya da ikincil piyasadan doğrudan repo ya da ters repo yoluyla temin etmek suretiyle 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında Müsteşarlıkça ihraç edilen borçlanma senetleri veya kira sertifikaları.”

Denilmektedir.

Yukarıda belirtilen Tebliğ’de, kamu kaynaklarının ne şekilde değerlendirilebileceğine ilişkin seçenekler tadadi olarak belirtilmiştir. Dolayısıyla kamu idarelerinin anılan Tebliğ’in düzenlemeleri çerçevesinde hareket etmesi gerekmektedir.

Öte yandan söz konusu kamu kaynaklarının değerlendirilme türüne bağlı olarak bu işlemlerin MYMY’de yer alan muhasebe kayıtlarında takip edilmesi gerekmektedir. Örneğin kamu kaynağının vadeli/vadesiz mevduat TL hesabında değerlendirildiği durumlarda 102 Banka Hesabında, benzer şekilde vadeli/vadesiz döviz hesabında takip edildiği durumlarda ise 105 Döviz Hesabında takip edilmesi gibi.

Kamu idaresi uygulamasına bakıldığında, ilgili Tebliğ’de kamu kaynağının değerlendirilme seçenekleri arasında net olarak yer almamakla birlikte, satın alınan fonun portföy dağılımından mevzuata uygun bir şekilde bankadan fon satın alımı işlemi gerçekleştirildiği görülmüştür. Ancak kamu idaresinin sahip olduğu iki Fon Hesabının 2015 yılı içerisindeki hesap hareketleri incelendiğinde, iki fon hesabından elde edilen gelirlerin muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmediği tespit edilmiştir Şöyle ki; fon hesabının kullanım özelliğine bağlı olarak satış işleminin gerçekleştiği gün veya izleyen gün içerisinde satış gelirleri vadesiz TL hesabına yani 102 Banka Hesabına aktarılmaktadır. Bununla birlikte, fonun değerlemesinden elde edilen gelirler 600 Gelirler Hesabına, stopaj kesintileri de 630 Giderler Hesabına ve benzer şekilde 800 Bütçe Gelirleri Hesabına kaydedilmemiştir.

Sonuç olarak, kamu idaresince mevduatı değerlendirmek amacıyla satın alınan fonların değerlendirilmesinden elde edilen gelirlerin muhasebe kayıtlarına alınmaması neticesinde 600 Gelirler Hesabının 246.737,79 TL ve 630 Giderler Hesabında 24.673,78 TL, 800 Bütçe Gelirleri Hesabında ise (aynı zamanda yansıtma hesabı olan 805 Hesabında) 222.064,01 TL tutarında eksik gösterim mevcuttur. Fon hesabından sağlanan getiriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: Fon Hesabından Sağlanan Getiri Tutarları

Banka Adı	Tarih	Brüt Gelir (TL)	Stopaj Tutarı (TL)	Net Gelir (TL)
Ziraat Bankası 1745-5997623-5008	12.02.2015	17.757,20	1.775,72	15.981,48
	24.02.2015	4.914,20	491,42	4.422,78
	23.03.2015	99.650,10	9.965,01	89.685,09
	25.05.2015	30.310,60	3.031,06	27.279,54
	25.02.2015	589,70	58,97	530,73
	21.07.2015	8.863,00	886,30	7.976,70
	25.08.2015	10.299,70	1.029,97	9.269,73
	18.09.2015	1.936,80	193,68	1.743,12
	05.11.2015	6.858,80	685,88	6.172,92
	06.11.2015	1.220,10	122,01	1.098,09
	06.11.2015	3.827,70	382,77	3.444,93
	23.11.2015	15.177,40	1.517,74	13.659,66
	27.11.2015	9.419,20	941,92	8.477,28
	23.12.2015	18.060,80	1.806,08	16.254,72
	24.12.2015	6.396,80	639,68	5.757,12
Ara Toplam 1		235.282,10	23.528,21	211.753,89
Vakıfbank (32515777)	13.01.2015	1.056,40	105,64	950,76
	24.12.2015	10.399,29	1.039,93	9.359,36
Ara Toplam 2		11.455,69	1.145,57	10.310,12
Genel Toplam		246.737,79 TL	24.673,78 TL	222.064,01 TL

Bir diğer husus ise satın alınan ve satılan fon işlemlerinde, 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının kullanılmasıdır. MYMY’de Diğer Hazır Değerler Hesabının, kasadaki limit fazlası paranın bankaya gönderilmesi, tahsil edilen kamu idaresine ait dövizler ve Bakanlıkça belirlenen tutarı aşan kişilere ait dövizlerin bankaya gönderilmesi ve muhasebe birimlerinin kasa ihtiyacı için veznedar adına düzenlenen çekler ile bunlardan tahsil edilip kasa varlığına dâhil edilenler için kullanıldığı görülmektedir. Dolayısıyla kamu idaresinin tasarrufu altındaki kamu kaynakları ile satın alınan fonun takibinin 108 Diğer Hazır Değerler Hesabında yapılması mevzuata uygun değildir.

Netice itibariyle 2015 yılı bilançosunda 108 Diğer Hazır Değerler Hesabında yer alan 3.455.559,44 TL’lik tutarın satın alınan portföy dağılımına bakılarak MYMY’de yer alan uygun bir hesap altında takip edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; ihtiyaç halinde bozdurulan fonun vadesiz TL hesaplarına alınması esnasında yapılması istenen muhasebe kayıtlarının 2016 yılından itibaren uygulanmaya başlandığı, 108 Hazır Değerler Hesabı yerine likit fonların uygun bir hesapta izlenmesi ile ilgili olarak Yönetmelikte net bir atıf olmadığı, 10 Hazır Değerler ana hesap grubunda izlenen likit fonların bir alt düzey hesap olan 108 Hazır Değerler Hesabı yerine başka bir hesapta izlenmesi yönünde 2016 yılı içerisinde gerekli düzenlemelerin yapılacağı, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulgu konusu edilen hatalı uygulamaya katılmakta ve 2016 yılından itibaren gerekli düzeltme işlemlerini başlatmakla birlikte, mevduatı değerlendirmek amacıyla satın alınan fonların değerlendirilmesinden elde edilen gelirlerin muhasebe kayıtlarına alınmaması, 2015 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunun borç toplamında 24.673,78 TL ve alacak toplamında 246.737,79 TL tutarında eksikliğe yol açmakta, bu durum 2015 Mali Yılı Bilançosunda 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabının 222.124,01 TL tutarında eksik gösterimine neden olmaktadır.

Öte yandan 108 Diğer Hazır Değer Hesabının hatalı kullanımına 2016 yılında son verileceği belirtilmişse de, denetim görüşü verilen 2015 Mali Yılı Bilançosunda 108 Diğer Hazır Değerler Hesabında kayıtlı tutarın mali tablo kullanıcılarına doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı düşünülmektedir. Bulguda ayrıntıları ile yer verildiği üzere MYMY’de Diğer Hazır Değerler Hesabının, kasadaki limit fazlası paranın bankaya gönderilmesi, tahsil edilen kamu idaresine ait dövizler ve Bakanlıkça belirlenen tutarı aşan kişilere ait dövizlerin bankaya gönderilmesi ve muhasebe birimlerinin kasa ihtiyacı için veznedar adına düzenlenen çekler ile bunlardan tahsil edilip kasa varlığına dâhil edilenler için kullanıldığı görülmektedir. Dolayısıyla bu hesabın niteliği itibarıyla yılsonunda bakiye vermesi beklenmemektedir. 108 Hesabının 2015 Mali Yılı Bilançosunda 3.455.559,44 TL gibi önemli bir tutarda bakiye vermesi, hesabın genel kullanım özelliği ile birlikte değerlendirildiğinde tablo kullanıcılarının doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır olmadığı sonucunu doğurmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı 10 Hazır Değerler Grubu (108 Diğer Hazır Değerler Hesabı), 25 Duran Varlıklar Grubu (252 Binalar Hesabı), 59 Dönem Faaliyet Sonuçları Grubu (590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı), 60 Gelirler Grubu (600 Gelirler Hesabı) ve 63 Giderler Grubu (630 Giderler Hesabı) hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 1999 Yılında Faaliyete Geçen ve 2006 Yılından İtibaren İç Kontrol Sistemini Kurmak, İşletmek ve Geliştirmekle Yükümlü Olan Kamu İdaresinde, İç Kontrol Sisteminin Halen Kurulamaması

Kamu idaresi tarafından, 5018 sayılı KMYKK'nın 55, 56 ve 57'nci maddeleri ile hüküm altına alınan "İç Kontrol Sistemi" kapsamında yapılması gereken çalışmalar, Kurum Üst Yöneticisi tarafından yazılı bir genelge ile başlatılmamakla birlikte, kamu idaresi ilk eylem planını 31.12.2014 tarihine kadar hazırlamıştır. Ancak bu Planda yer alan eylemlerin hâlihazırda tamamlanmadığı, Kamu İç Kontrol Standartları ve bu bağlamda İç Kontrol Sistemi ile Risk Yönetim bileşenlerinin tam olarak yapılandırılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinin uyması gereken genel ve asgari nitelikte olan 18 iç kontrol standardı ve bunlara ilişkin 79 genel şart belirlenmiştir. Bu standartlar iç kontrol sisteminin "Kontrol Ortamı", "Risk Değerlendirmesi", "Kontrol Faaliyetleri", "Bilgi ve İletişim" ve "İzleme" bileşenleri temel alınarak beş kategoride düzenlenmiştir. Burada amaç kamu idarelerinin iç kontrol standartlarına uyumunun sağlanarak Kamu İç Kontrol Rehberi'nde düzenlenen iç kontrol sistemi ve risk yönetiminin yapılandırılmasıdır.

İç kontrol ve risk yönetimi sistemleri risk odaklı yaklaşımlardır. İç kontrol sistemi Kurumun tüm birimlerinde yapılan iş tanımları ve iş süreçlerine odaklanarak iş süreçlerinde çalışan ve işi yapan personelin katılımıyla oluşturulacak odak gruplarında risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve kontrol faaliyetlerinin geliştirilmesi temeline dayanır. Risk yönetimi ise idarenin üst düzey personeli tarafından belirlenen, kurumun misyonu, stratejileri ve dış ilişkileri ile kurumun saygınlığına ilişkin muhtemel risklerin birimlerde değerlendirilerek kontrol faaliyetlerinin belirlenmesi temeline dayanmaktadır.

Buna göre Kurum tarafından 2014 yılında iç kontrol standartlarına uyumun sağlanması amacıyla hazırlanmış olan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı ile bu yönde yapılan uygulamaların incelenmesi sonucunda;

Planın, "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi"nde yer alan ilkelere uyularak hazırlandığı görülmüşse de 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları

sağlamaya yönelik 79 genel şartı karşılamak üzere belirlenen eylemlerin genel nitelikte olduğu, Plandaki bu eylemlerin gerek iç kontrol sistemi gerekse risk yönetimi unsurlarının Kurumda yapılandırılmasını sağlayacak olan alt eylemlerinin belirlenmediği, eylemlerin süresinin ve sorumlu personelin kimler olduğunu belirleyen detaylı çalışmaların yapılmadığı,

Planda öngörülen ve 2015 yılında bitirilmesi gereken eylemlerin halen gerçekleştirilemediği,

Kurumda mali ve mali olmayan işlerin iş tanımlarının büyük ölçüde yapılmadığı, tamamlananların ise dar kapsamda olduğu ve güncel olmadığı, bu haliyle 5018 sayılı Kanun'da öngörülen şekilde iş akış şemalarının oluşturulmadığı,

Personel istihdamı, yer değiştirme, üst görevlere atanma, eğitim ve özlük hakları gibi insan kaynakları yönetimine ilişkin önemli hususların yazılı olarak belirlendiği ancak personel performans değerlendirme kriterlerinin tespit edilmediği,

Yönetim bilgi sistemi kapsamında yöneticiler için bilgi, belge ve verilere ulaşma, analiz etme ve bunun sonucunda doğru, zamanlı ve etkin karar almayı sağlayıcı (TBS) kullanıldığı,

Kurumda kontrol ortamının gerekliliği olan iç denetim mekanizması için 3 iç denetçi kadrosu olduğu halde halen atama yapılmadığı,

Kurumda 13.04.2005 tarih ve 25785 sayılı R.G.'de yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 2'nci maddesine göre Etik Sözleşmesinin, tüm üst düzey kadrolu personel ile diğer tüm personel tarafından imzalandığı,

Kurumda halen İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun oluşturulmadığı ve buna bağlı olarak Kurulun herhangi bir icraatının olmadığı,

Kurum tarafından Eylem Planında yer alan eylemler tamamlanmadığından Kamu İç Kontrol Rehberinde yer alan standart formların doldurulamadığı,

Bilişim sistemleri ile ilgili olarak yazılı bir stratejisinin olduğu,

Bilişim sistemlerinden kaynaklanabilecek risklerin değerlendirilmediği, belirlenen risklerin düzenli olarak gözden geçirilmediği, değerlendirme yapacak bir birim veya ekibin belirlenmediği ve risk kütüğü oluşturulmadığı,

Bilişim sisteminin, sistemin yapısına yönelik uzmanlık gerektiren bir denetiminin yapılmadığı,

Sistem kontrollerinin uluslararası standartlara uygunluğunun düzenli olarak izlenmesini sağlayacak bir yapının mevcut olmadığı,

Üçüncü kişilerden hizmet alımı yapıldığı ancak taraflarca bağitlanan sözleşmeye bilgi güvenliğini (gizliliği) sağlayıcı hükümlere yer verildiği,

Bilişim sistemlerinde acil değişiklik ihtiyacı durumunda uygulanacak bir eylem planının olmadığı,

Tespit edilmiştir.

Yukarıda kamu idaresinin iç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik olarak yapması gereken çalışmaların neredeyse tamamına yakınına hiç başlamaması nedeniyle iç kontrol sisteminin kurulmadığı dikkate alındığında;

2015 yılı İdare Faaliyet Raporuna üst yönetici tarafından imzalanan “İç Kontrol Güvence Beyanı” ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından imzalanan “Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı”nın eklendiği görülmüşse de bu beyanların doğru ve güvenilir olmadığı kanaatine varılmıştır.

Sonuç olarak, mali yönetim ve iç kontrol sisteminin kurulması ve işleyişinin gözetilmesinden, Yönetim Kurulu Başkanı da olan Üst Yönetici sorumlu olup, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecektir. Yönetim Kurulu Başkanı olan üst yöneticinin iç kontrol sistemini benimsemesi ve personelinin teşvik ederek katılımcı yöntemlerle sistemin yapılandırılması ve uygulanması için süreci gözetmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 5018 sayılı Kanun’un ilgili maddeleri gereğince Kurumda kurulması gereken “İç Kontrol Sisteminin” tam olarak kurulamadığı, Kurumun 4457 Sayılı Kuruluş Kanununda ve 2012 yılında yapılan Kanun değişikliğinde İç Kontrol Sisteminin kurulması ve izlenmesi ile ilgili ayrı bir birim öngörülmediği, TÜRKAK Yönetim Kurulunun 14.01.2013/171 Sayılı Kararı ile Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler Müdürlüğü kurulduğu ve İç Kontrol Sisteminin kurulması çalışmalarına başlandığı, ancak Kurumun küçük ve personel sayısının yetersiz olması nedeniyle Kurum genelinde ve Strateji Geliştirme özelinde İç Kontrol Sistemini kurup izleyecek personelin bulunmadığı, 2014 yılında 2 Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı atanmasından sonra öncelikle Kurumun İç Kontrol Eylem Planının hazırlandığı ve 2015 yılında yapılacak eylemlerin kısmen tamamlandığı, diğer yandan Kurumdaki iş ve süreçlerle ilgili ayrı bir proje yürütüldüğü (TÜYEP), burada görev tanımları, iş süreçleri ve performans kriterlerinin belirlenmesi için çalışmalar yapıldığı, ancak, bu projenin son aşaması olan Bilgi Sistemindeki yazılımların değiştirilmesi ve güncellenmesi

işlemleri zaman aldığından İç Kontrol Sistemine aktarılamadığı, Kurumda 12.12.2014/4817 sayılı onay ile İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun oluşturulduğu, İç Denetim mekanizmasının yürütülmesi için Kuruma 3 İç Denetçi kadrosu tahsis edildiği halde Bakanlar Kurulunca bu denetçiler için kadro ihdası gerçekleşmediğinden bugüne kadar söz konusu kadrolara atama yapılamadığı, gerekirse Kurum kadro cetvelinde Yönetim Kurulu kararı ile yapılacak değişiklik sonucu İç Denetçi Kadrosu ihdas edileceği ve 1 denetçinin atamasının yapılacağı, Kurumda Mali Yönetim ve İç Kontrol Sisteminin kurulması ve işletilmesi için, Üst Yönetici ve diğer yöneticilerin sistemi benimsemesi ve personelin katılımı yönünde toplantı ve eğitim çalışmalarının yapıldığı, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak her ne kadar kamu idaresince 4457 sayılı Kuruluş Kanunu'nda İç Kontrol Sisteminin kurulması ve izlenmesi ile ilgili ayrı bir birim öngörülmediği ifade edilmiş olsa da, yine Kurum cevabında da yer aldığı üzere, TÜRKAK Yönetim Kurulunun 14.01.2013/171 sayılı kararı ile Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler Müdürlüğü kurulması karşısında, mevcut Kurum mevzuatında iç kontrol ile ilgili ayrıca bir birim öngörülmemesinin iç kontrol sisteminin halen kurulmamış olmasına bir gerekçe oluşturamayacağı,

Kurumun küçük ve personel sayısının yetersiz olması nedeniyle Kurum genelinde ve Strateji Geliştirme birimi özelinde İç Kontrol Sistemini kurup izleyecek personelin bulunmadığı ifade edilmiş olsa da, yine Kurum cevabında yer aldığı üzere, 2014 yılında 2 Mali Hizmetler Uzman Yardımcısının atandığı ve çalışmalarına başladığı, bununla birlikte iç kontrol sürecinin sadece Strateji Geliştirme birimi tarafından yürütülecek bir süreç olarak algılanmasının hatalı olduğu, bu sürecin Kurum üst yönetimi tarafından sahiplenilmesi ve tüm Kurum personeline bu hassasiyetin anlatılmasının çok daha önemli olduğu, iç kontrol sisteminin kurulmasının ve işletilmesinin uzun bir zaman diliminde hayata geçeceği dikkate alındığında iyi bir kurumsal planlama ile bu alandaki personel yetersizliğinin bertaraf edilebileceği, bu anlamda personel yetersizliğinin iç kontrol sisteminin halen kurulmamış olmasına bir gerekçe oluşturamayacağı,

Kurumdaki iş ve süreçlerle ilgili ayrı bir proje yürütüldüğü (TÜYEP), burada görev tanımları, iş süreçleri ve performans kriterlerinin belirlenmesi için çalışmalar yapıldığı, ancak bu projenin son aşaması olan Bilgi Sistemindeki yazılımların değiştirilmesi ve güncellenmesi işlemlerinin zaman almasından dolayı İç Kontrol Sistemine aktarım yapılamadığı ifade edilmiş olup, tüm bu gelişmeler tarafımızca olumlu olarak değerlendirilmekle birlikte bu

sürecin en kısa sürede tamamlanarak hayata geçirilmesinin önemli olduğu,

Bulguda İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmadığı ifade edilmekle birlikte Kurumca gönderilen cevap neticesinde bu Kurulun oluşturulduğu anlaşıldığından bu hususun olumlu olarak değerlendirildiği,

Kontrol ortamı ve izleme standartlarının önemli bir unsuru olan iç denetim mekanizmasının hayata geçirilmesi açısından Kuruma 3 İç Denetçi kadrosu tahsis edildiği halde Bakanlar Kurulu Kararı yayınlanmadığından bugüne kadar söz konusu kadrolara atama yapılamadığı ifade edilmiş olsa da, yine Kurum cevabında da yer aldığı üzere Yönetim Kurulu Kararı ile gerekirse Kurum kadro cetvelinde değişiklik yapılarak İç Denetçi Kadrosu ihdas edilebileceği, böylelikle iç kontrol sisteminin en önemli unsurlarından biri olan iç denetçi çalıştırılmasının mümkün olduğu,

Değerlendirilmiştir.

Yukarıda belirtilen hususlar haricinde iç kontrol sistemi ile ilgili olarak bulguda yer alan tüm tespitler geçerliliğini muhafaza etmektedir.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 40.21		Adı : TÜRK AKREDİTASYON KURUMU		Yıl : 2015			
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2015		PASİF HESAPLAR		N Yılı 2015	
1 DÖNEN VARLIKLAR		48.510.141,56		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		2.631.504,87	
10 HAZİR DEĞERLER		46.070.070,44		32 FAALİYET BORÇLARI		2.597.430,70	
102 BANKA HESABI		39.075.741,87		320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		2.597.430,70	
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)		-303.038,98		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		34.074,17	
105 DÖVİZ HESABI		3.841.808,11		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		3.048,93	
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER HESABI		3.455.559,44		333 EMANETLER HESABI		31.025,24	
12 FAALİYET ALACAKLARI		1.371.627,88		5 ÖZ KAYNAKLAR		63.944.836,63	
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		1.229.490,54		50 NET DEĞER		18.516.013,05	
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI		119.190,45		500 NET DEĞER HESABI		18.516.013,05	
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		22.946,89		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		37.497.923,00	
15 STOKLAR		42.684,46		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		37.497.923,00	
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		42.684,46		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		7.930.900,58	
16 ÖN ÖDEMELER		374.581,27		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI		7.930.900,58	
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		371.581,27					
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI		3.000,00					
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI		297.373,59					
181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI		297.373,59					
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR		353.803,92					
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI		353.803,92					
2 DURAN VARLIKLAR		18.066.199,94					
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		18.066.199,94					
252 BİNALAR HESABI		18.578.399,70					
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		36.389,30					
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		2.591.403,85					
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-3.139.992,71					
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		0,00					
260 HAKLAR HESABI		2.156.335,30					
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-2.156.335,30					
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		0,00					
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI		20.017,93					
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-20.017,93					
AKTİF TOPLAMI		66.576.341,50		PASİF TOPLAMI		66.576.341,50	

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU						
Kurum Kodu:40.21		Türk Akreditasyon Kurumu			Yılı:2015	
Eko. Kod	Giderleri Türü	Cari Yıl	Eko. Kod	Gelirlerin Türü	Cari Yıl	
630	Giderler	19.808.703,97	600	Gelirler	27.743.451,87	
630	1 Personel Giderleri	6.437.372,05	600	3 Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13.737.655,17	
630	2 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	606.144,65	600	5 Diğer Gelirler	13.408.537,50	
630	3 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	8.907.898,70	600	11 Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	597.259,20	
630	5 Cari Transferler	585.669,370	610	İndirim, İade ve İskontolar Hesabı	3.847,320	
630	11 Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	132,38				
630	13 Amortisman Giderleri	3.108.323,61				
630	14 İlk Madde ve Malzeme Giderleri	163.163,21				
Giderler Toplamı(A)		19.808.703,97		Gelirler Toplamı(B)	27.743.451,87	

İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TOPLAMI (C): 3.847,32

NET GELİR TOPLAMI (D=B-C): 27.739.604,55

FAALİYET SONUCU (D-A): 7.930.900,58

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>